

Η αναγκαιότητα του μεταβατικού προγράμματος

Θόδωρος Μαράκης

Δεν είναι δυνατό να μας αφήσει αδιάφορους το 22ο Συνέδριο του ΚΚΕ! Επειδή είναι ένα σημαντικό γεγονός για το εργατικό - λαϊκό κίνημα και βέβαια για την αριστερά. Πρόκειται για το ιστορικό κόμμα της εργατικής τάξης και το πιο μαζικό στο χώρο της αριστεράς. Η πολιτική του και οι δράσεις του επηρεάζουν τα μέγιστα την πορεία του εργατικού- λαϊκού κινήματος. Με το παρόν άρθρο στοχεύουμε να συμβάλουμε στον προσυνεδριακό διάλογο.

Το ΚΚΕ αρνείται τη σημασία και την αξία του μεταβατικού προγράμματος, παρ' ότι μας το διδάσκει η ιστορία του Μπολσεβίκικου Κόμματος και το επιβάλλουν οι θέσεις και αποφάσεις των τεσσάρων πρώτων συνεδρίων της Κομμουνιστικής Διεθνούς, σαν αναντικατάστατο εργαλείο στην ανάπτυξη της συνείδησης της εργατικής τάξης, στο δρόμο για την εξουσία. Το μεταβατικό καθιερώθηκε από την ΚΔ σε αντίθεση με τη σοσιαλδημοκρατία της οποίας το πρόγραμμα συνίστατο στο μίνιμουμ - άμεσες διεκδικήσεις - και στο μάξιμουμ όπου παρέπεμπε στη δικτατορία του προλεταριάτου τα μεταβατικά αιτήματα.

Μελετώντας τις θέσεις της ΚΕ του ΚΚΕ για το 22ο Συνέδριο προσεκτικά και με κριτικό πνεύμα διαπιστώνουμε ότι μέσα από τις θέσεις - όπως θα αποδείξουμε - βγαίνει η αναγκαιότητα να υιοθετήσει το κόμμα το μεταβατικό πρόγραμμα, για να γίνει το κόμμα που ευαγγελίζεται. Συγκεκριμένα:

“Το κεντρικό θέμα του 22ου Συνεδρίου είναι τι ΚΌΜΜΑ. Το Κόμμα που όλη η λειτουργία του, η κατάσταση των δυνάμεων του, πρέπει να εναρμονιστεί πλήρως και με πιο γρήγορους και αποτελεσματικούς ρυθμούς **με το επαναστατικό του Πρόγραμμα** και το Καταστατικό του, να είναι πραγματικά “κόμμα παντός καιρού”, “κόμμα έτοιμο για όλα”....

Κρίσιμο ζήτημα είναι ο **συνδυασμός του επαναστατικού Προγράμματος μας με την καθημερινή επαναστατική δράση, σε όλους τους τομείς...** Άλλωστε, και σε μη επαναστατική κατάσταση όπως η σημερινή, **οφείλουμε να κάνουμε επαναστατική δουλειά προετοιμασίας με προοπτική.**”(Θέσεις σελ 5 υπογρ. δική μας)

Επίσης στον επίλογο διαβάζουμε:

“Με βάση την πλούσια πείρα που έχουμε αποκομίσει όλα αυτά τα χρόνια η ΚΕ οφείλει στο επόμενο διάστημα **καλύτερα να εντάξει το επαναστατικό μας Πρόγραμμα στα τρέχοντα καθήκοντα** στην πορεία προς το επόμενο 23ο Συνέδριό μας.

Να το μελετάμε συνεχώς και να το προωθούμε, να ελέγχουμε τα διάφορα καθήκοντα με κριτήριο ότι **ο καθημερινός αγώνας από τη δική μας σκοπιά εντάσσεται στην πάλη για την ανατροπή του καπιταλισμού, για την εργατική εξουσία, τη σοσιαλιστική οικοδόμηση...**” (οπ. π. Σελ. 131 υπογρ δική μας)

Να δούμε στο σημείο αυτό τι γράφεται στο επαναστατικό πρόγραμμα του ΚΚΕ:

“Ο στρατηγικός στόχος του ΚΚΕ είναι η κατάκτηση της επαναστατικής εργατικής εξουσίας, της δικτατορίας του προλεταριάτου, για τη σοσιαλιστική οικοδόμηση... Η επαναστατική αλλαγή στην Ελλάδα θα είναι σοσιαλιστική.” (σελ 15)

(Παρεμπιπτόντως η αστική τάξη στη χώρα μας δεν φαίνεται να ανησυχεί με το στρατηγικό στόχο του ΚΚΕ, σε άλλες εποχές θα είχε στείλει το ΚΚΕ στην παρανομία και τους κουκουέδες στα ξερονήσια, μη εξαιρουμένων και αυτών της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς. Το γιατί δεν είναι του παρόντος, είναι άλλη συζήτηση και θα ασχοληθούμε σε επόμενη ενότητα!!)

Έχοντας γράψει τα παραπάνω από τις θέσεις και το πρόγραμμα του ΚΚΕ το ερώτημα που γεννιέται είναι: Το πώς τα μέλη και τα στελέχη του κόμματος πχ στα συνδικάτα θα εντάσσουν το επαναστατικό πρόγραμμα στην καθημερινή τους δράση για να είναι επαναστατική, “ (...) **για την ανατροπή του καπιταλισμού, για την εργατική εξουσία, τη σοσιαλιστική οικοδόμηση...**” Το βασικό στοιχείο του επαναστατικού προγράμματος του ΚΚΕ είναι η κατάργηση της ατομικής ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής δηλαδή την κρατικοποίηση των επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας, των τραπεζών με παράλληλη συγχώνευσή τους σε μια τράπεζα, την ενέργεια κτλ με εργατικό έλεγχο. Είναι η υιοθέτηση του **μεταβατικού προγράμματος που μπορεί να εντάξει το επαναστατικό πρόγραμμα στη καθημερινή δράση γιατί οδηγεί τη συνείδηση της εργατικής τάξης βήμα- βήμα στη αναγκαιότητα της ανατροπής του καπιταλισμού, για την εργατική εξουσία, τη σοσιαλιστική οικοδόμηση!!!**

Και έχοντας πει αυτά ας δούμε σαν παράδειγμα το αίτημα των επανακρατικοποιήσεων χωρίς αποζημίωση, με εργατικό έλεγχο και διαχείριση που προβάλλουν οι “οπορτουμιστές” της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς και το οποίο οι θέσεις το θεωρούν “αποπροσανατολιστικό” (σελ86), παρ’ ότι έμμεσα το υιοθετεί όταν αιτεί κρατικές συγκοινωνίες (σελ 88), σκέτα, χωρίς να αναφέρεται στο θέμα της αποζημίωσης και του εργατικού ελέγχου. Λάθος! Επίσης όπως μας πληροφορούν οι θέσεις την περίοδο της πανδημίας COVID - 19 ζήτησε **“επίταξη του ιδιωτικού τομέα Υγείας χωρίς αποζημίωση”!!** (σελ 109). Επίσης αιτεί την επαναφορά του κρατικού Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας ΟΕΚ για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης, χωρίς εργατικό έλεγχο και διαχείριση .!! Λάθος!! Και το καθόλου περίεργο, για τη ΛΑΡΚΟ δεν αιτεί κρατικοποίηση με εργατικό έλεγχο και διαχείριση!!

Αλλά ας έρθουμε να αναλύσουμε τη σημασία για τη συνείδηση των εργαζομένων των αιτημάτων της επανακρατικοποίησης και της κρατικοποίησης. Το αίτημα κατ’ αρχή χτυπάει την ανικανότητα του ιδιώτη, αμφισβητεί την ατομική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής, χτυπάει, ανατρέπει τη βάση του καπιταλιστικού συστήματος, το χωρίς αποζημίωση καταγγέλλει τον τρόπο που το αστικό κράτος πραγματοποιεί - κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες - τις κρατικοποιήσεις, αποζημιώνοντας τους ιδιοκτήτες στο πολλαπλάσιο την αξία της επιχείρησης. Το αίτημα με εργατικό έλεγχο και διαχείριση αφενός διαχωρίζεται από το είδος των κρατικοποιήσεων που το αστικό κράτος εφαρμόζει και αφετέρου αμφισβητεί το διευθυντικό δικαίωμα, με το απαραίτητο συμπλήρωμα ότι ο εργατικός έλεγχος θα ασκείται με το δικαίωμα του βέτο ενάντια στις αποφάσεις της διεύθυνσης. Και επειδή το αστικό κράτος θα αρνείται αυτή τη μορφή των επανακρατικοποιήσεων και κρατικοποιήσεων τότε η συνείδηση θα στραφεί, με τη βοήθεια του επαναστατικού κόμματος, στην

ανατροπή του καπιταλισμού και την εργατική εξουσία!!

Όσο περναν των όσων μέχρι τώρα έχουμε αναφέρει μέσα από τις γραμμές και τις σελίδες των θέσεων ξεπροβάλλει δυνατά για όσους χωρίς μαύρα γυαλιά και παρωπίδες μελετούν - και όχι απλώς διαβάζουν - κριτικά τις θέσεις η αναγκαιότητα της υιοθέτησης από το ΚΚΕ του **μεταβατικού προγράμματος!!** Για του λόγου το αληθές θα παραθέσουμε ενδεικτικά αποσπάσματα των θέσεων:

“Σε κάθε τρέχουσα στιγμή να έχει την ικανότητα (το κόμμα) άμεσων προσαρμογών ανάμεσα στις πιο διαφορετικές και γρήγορα μεταβαλλόμενες συνθήκες, με σταθερό προσανατολισμό την επεξεργασία της γραμμής **της αντιμονοπωλιακής - αντικαπιταλιστικής συσπείρωσης και πάλης**. Με στόχο να εκδηλώνεται οργανωμένα και να προσανατολίζεται η **δυσαρέσκεια και η εργατική - λαϊκή πάλη** της ανάπτυξης ενός πανελλαδικά συντονισμένου ενιαίου - στην πορεία - κινήματος, με την έννοια των κοινών θέσεων και στόχων διεκδίκησης, **κίνημα με αντιμονοπωλιακή - αντικαπιταλιστική κατεύθυνση**, ενάντια στην ΕΕ στο ΝΑΤΟ, με πανελλαδικά ενιαία αιτήματα.”
(σελ41 υπογρ δική μας)

Θεωρούμε ότι είναι καθ' όλα λογικό ότι οι κοινές θέσεις και στόχοι διεκδίκησης για την αντιμονοπωλιακή - αντικαπιταλιστική συσπείρωση και πάλη, για ένα κίνημα ενιαίο συντονισμένο πανελλαδικά, με αντιμονοπωλιακή - αντικαπιταλιστική κατεύθυνση, με πανελλαδικά ενιαία αιτήματα, δεν μπορεί να υπάρξει παρά μόνο στη βάση ενός **μεταβατικού προγράμματος, του οποίου βασικά αιτήματα θα είναι οι επανακρατικοποιήσεις των μονοπωλίων χωρίς αποζημίωση, με εργατικό έλεγχο και διαχείριση!!** Είναι ρεαλιστικά; Ασφαλώς και είναι!

Οι τράπεζες, για παράδειγμα, είχαν κέρδη στο 9μηνο 3,65 δισ. ευρώ και θα δώσουν μέρος στους μετόχους γύρω στο 60%!! Από πού βγήκαν αυτά τα κέρδη; Από τους εργαζόμενους, τα λαϊκά στρώματα, όπου τα ξεζουμίζουν τόσο κραυγαλέα που αναγκάστηκε η κυβέρνηση του Μητσοτάκη να πάρει κάποια ψευτομέτρα! Ε! Το ΚΚΕ δεν έπρεπε να ζητήσει την επανακρατικοποίησή τους;; Έπρεπε! Τα λαϊκά στρώματα στενάζουν κάθε μήνα με τα υπέρογκα ποσά που πληρώνουν για το ρεύμα. Ε! Δεν πρέπει το ΚΚΕ να ζητήσει την επανακρατικοποίηση της ΔΕΗ; Ασφαλώς και πρέπει! Ακρίβεια, δεν πρέπει το ΚΚΕ να ζητήσει την κρατικοποίηση των βασικών αλυσίδων σούπερ μάρκετ και του χονδρεμπορίου για να

αντιμετωπιστεί πραγματικά η ακρίβεια; Ασφαλώς και πρέπει!

Στην εποχή μας, που θέλουν να δώσουν ακόμη και τις εκκλησίες στους ιδιώτες, το αίτημα της κρατικοποίησης και επανακρατικοποίησης γίνεται η βάση της αντεπίθεσης του εργατικού - λαϊκού κινήματος σε αντιμονοπωλιακή - αντικαπιταλιστική κατεύθυνση! Και άλλος είναι ο αντίκτυπος στη συνείδηση της εργατικής τάξης όταν τα εν λόγω συνθήματα τα προωθεί το ΚΚΕ και άλλος όταν τα κραυγάζει η εξωκοινοβουλευτική αριστερά - ελάχιστος ο αντίκτυπος από την τελευταία.